MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR. İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞTUR. ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

Cilt: 9 — 6 OCAK 1947 — SAYI: 415

GENELGELER:

TALİM VE TERBİYE DAİRESİ
Sayı: 2-1673/28

1777

20/XII/1946

ÖZET:

Okullarımızda okul - aile birlikleri kurulması h.

Millî Eğitim Müdürlüklerine, Lise ve Orta Okul Müdürlükleriyle bu derecedeki diğer okullar müdürlüklerine. İlk Okul Başöğretmenlıklerine

Okullarımızda okul - aile birlikleri kurulması hakkında 3 üncü Millî Eğitim Şûrasınca kabul edilen esaslar ve bunlara bağlı düşünceler aşağıda belirtilmiştir. Konu üzerinde hazırlanmakta olan bir yönetmelik de sonradan gönderilecektir.

Okullarımızın sosyal ve eğitsel faaliyetine geniş ölçüde gelişme sağlıyacak olan bu birliklerin hemen kurulmasına geçilmesini ve kuruluşların Millî Eğitim Müdürlüklerince takibedilerek her ay sonunda Bakanlığa bilgi verilmesini rica eder, başarılar dilerim.

Millî Eğitim Bakanı

K. Y. — *Reşat Şemsettin Sirer*

Her memlekette olduğu gibi bizde de yeni hayat gelişmeleri türlü bakımlardan okul ile ailenin gitgide birbirlerine daha çok yaklaşmasını gerekli kılmaktadır.

Bugünün pedagojik formasyon almış öğretmeni, vazifesini hakkiyle yapabilmek için, tek tek her öğrencisini tanımak mecburiyetinde olduğundan eğitim işine kendinden evvel başlıyan ailenin çocuk hakkındaki bilgilerini devir almağa çalışır. Bu sırada çocuğun okul dışı çevresi ve hayatı ile ailenin çocuğa karşı muamele ve tavrının ne olduğunu öğrenir; eğitim sorumunu kabul ettiği öğrencinin ilerlemesi yolunda ailenin de kendisine yardımını sağlamak için uğraşır.

Öğretim ve Eğitim işinde okulun başarı göstermesi birinci derecede ailelerin okula ve öğretmenlere itimat etmesine, ailelerin okul ile iyiden iyiye bağdaşmasına bağlıdır. Aksi halde öğretmenler çocukları istedikleri gibi yetiştiremez ve geliştiremezler. Hele çocukların ve gençlerin eğitimi hakkında aydın bilgilere ve kesin kanaatlere malik olmıyan memleketlerde aile ile okulun anlaşması ve bağdaşması âdeta millî bir zarurettir.

Eğitim prensiplerinde anlaşmazlıklar ve yarım tedbirler yalnız yetişmekte olan nesil üzerinde zararlı etki yapmakla kalmaz, ileride hayat anlayışlarında ayrılıklar yaratmak suretiyle de, cemiyeti temelinden sarsacak fikir perişanlıkları meydana getirebilir.

İlk okullarımızda öğretmenlerin ailelerle alâkaları oldukça ileridir; bilhassa öğrencinin devam, disiplin ve tembellik durumları dolayısiyle babalar ve analar okula davet edilerek kendileriyle çocukları hakkında görüşülür. Yaş ve okul derecesi yükseldikçe okulla ailenin münasebepleri azalır. Orta okullarla orta meslek okullarında, liselerde ve bu derecedeki meslek okullarında idare, karne yoluyla öğrencilerin durumunu ailelerine bildirir; bazı aileler de çocuklarının başarısızlığı takdirinde okula başvururlar; zaman zaman okulda tertip edilen müsamerelerde müdür, ailelere umumi bazı telkinlerde bulunur. Ailelerin okulla alâkalanma hareketi, köylerde okul binası yapma, öğretmene toprak verme gibi çok mühim işlerde görülür. 4274 sayılı Köy Enstitüleri ve köy okulları teşkilât kanununa göre kurulmuş (Köy Okulları Yardım Kurulları) vardır. Bazı kasabalarda orta okul binaları yapmak üzere kurumlar teşkil olunmuştur. İlk okullarda faydalı olmak için kurulan (Himaye Heyetleri) nin yer yer esaslı iyilikleri görülmektedir.

Memleketimizde okulla aile münasebetleri genel olarak yukarda saptanan noktalarda toplanmaktadır. Kültür hayatımızda oldukça esaslı adımlar atılan devrimizde, okul-aile münasebetlerini geliştirmek için yeni birtakım çarelere başvurmak lüzumludur. Bu arada okuldan aileye gıden alâka ile birlikte, aileden de okula yönelecek ve okulun hayatına devamlı surette bağlanacak alâkalara muhtacız. Bu ikinci alâkayı tahrik ve bundan birtakım kurumlar meydana getirmek vazifesi de yine okula düşmektedir. Okul-Aile Birlikleri kurduğumuz takdirde ana ve babalar, evlâtlarının yetişmesini daha yakından takibedecekler, okulun devam ettiği eğitim işine kendi yardımlarını getirecekler, evlâtlarını daha derin bir surette tanıyacak, analık babalık seviyelerini kuvvetlendirip yükselteceklerdir. Böylece okul hakkında bilinmeden verilen yanlış hükümler mümkün olduğu kadar ortadan kalkarak, aile ile okul arasında bir işbirliği zihniyeti havaya hâkim olmaya başlıyacak, birbirini tamamlıyan etkilerin tesiri altında öğrencilerimiz daha değerli insanlar olarak yetişeceklerdir. Bu neviden kurumların ilk vazifesi mensuplarını aydınlatmak olduğundan, lâzım geldiği gibi kuruldukları ve işledikleri takdirde okul bundardan sadece fayda görecek, birtakım tenkitlere maruz kalsa bile bunlardan haklı olanları ile kendini düzeltme, haksız olalarına da cevap verme fırsatını bulacaktır.

Aile ve öğretmen birlikleri bütün ilk ve orta okullarda, orta sanat ve ticaret okulları ile kız sanat enstitülerinde, liselerde ve ticaret liselerinde ve erkek sanat enstitülerinde kurulacaktır.

Okul müdürü, başöğretmeni veya öğretmenleri toplantılarda bulunarak birliklere çalışma konuları telkin edebilir, herhangi bir mesele hakkında açıklamalarda bulunabilirler.

Bu kurumların, teşekkül eder etmez bilmeleri lâzım gelen bazı esaslar vardır: Çocuk velileri böyle birlik halinde toplanınca okulu türlü bakımlardan tenkid edebilirler. Vel sıfatiyle kendiler okulla en çok alâkalanmaya yetkili vatandaşlardır. Ancak hiçbir zaman okulun kendi şahsî ve hususi menfaatlerine göre dare edilmesini istemezler. Okul velilerine, hattâ çocukların şahsi menfaatlerine göre değil, memleketin genel menfaatlerine göre idare edilir. Ana ve baba, çocuklarının en müsait şartlarla okumalarını isterler. Fakat mevcut malî şartlar içinde (en iyi) nin ne olduğunu tâyin hakkı ana ve babaların değil, millî eğitim makamlarınındır. Keza okul örgütü ve öğretimi de husus kanunlarına ve mevzuatına göre yönetilir; bunlar ana babaların şahsi istek ve emirleri ile değişir şeyler değildir. Memnuniyetsizlik takdirinde velilerin malik oldukları hak her vatandaşın malik olduğu alâkalı makamlara şikâyet hakkıdır. Bununla beraber Okul - Aile Birliklerinin okulların çalışmaları hakkın-

daki istek ve telkinleri birliklerde öğretmenlerle ana ve babalar arasında dostça bir hava içinde görüşülür. Okul nizamını bozmıyacak telkinler müsait karşılanarak resmi yoluna göre netameleye konur, Milli Eğiğtim Müdürlüğüne bildirilir, oradan gelecek emre göre hareket olunur.

Birliklerin kuruluşundaki esaslar şunlardır:

1 — Okul-aile arasında işbirliği kurmak maksadiyle ilk, orta ve lise basamağındaki her okulda bir (okul - aile birliği) kurulur.

2 — Okul - aile birlikleri, her okulun öğretmenleriyle öğrenci aile veya velilerinden kurulur. Anası, babası bulunmadığı takdirde öğrencinin velisi, aile içindeki yakını veya, zaruret karşısında, ailenin yaziyle tevkil edeceği erkan ve okulca tanınan kişidir. Ana, baba, ikisi birden de birliğe girebilir

3 — Okul - aile birlikleri genel kurulu ilk toplantısını, öğretim yılı başında ve öğretime başlandıktan sonra en kısa bir zama içinde yapar

4 — Genel kurul toplantıları tercihan okulda, okul bahçesinde veya elverişli bir binada yapılır.

5 — Genel kurul her yıl ilk toplantısında bir yönetim kurulu seçer. Bu kurul ailelerle öğretmenler arasından seçilecek üyelerden teşekkül eder. Yönetim kurulunu teşkil edecek üyelerin sayısı genel kurulca tesbit edilir.

Yönetim kuruluna girecek olan üye öğretmenleri, okulun öğretmenler kurulu, diğer üyeleri genel kurul seçer.

Tek öğretmenli veya eğitmenli okullarda öğretmen veya eğitmen yönetim kurullarının tabii üyeleridir.

6 — Yönetim kuruluna giren öğretmen sayısı bu kurulun üçte biri oranında olur.

7 — Yönetim kurulları okulda toplanarak ilk toplantıda gizli oyla aralarından, ihtiyaca ve üye sayısına göre başkan, başkan vekili, sekreter, sayman ve veznedar seçerler.

8 — Yönetim kurulu, ders yılı içinde mümkün olduğu kadar sık toplanır.

9 — Okul - aile birlikleri şu problemler üzerinde çalışırlar:

I. Okul hayatına hâkim olan eğitim ve öğretim ilkelerinin ailelere tanıtılması problemi:

A) Ana ve babalara okul yönetmeliği ile programının ana çizgileri anlatılır. Yönetmeliğin esaslarını öğrenmek, analarla babaların birçok lüzumsuz müracaatlarını ve yanlış anlayışlarını ortadan kaldırabilir. Çocuğun başarısızlığını garazla ve başkalarının başarısını iltimasla izah, memleketimizde genel alışkanlıklardandır. Bunun doğurduğu güvensizlik havası mânevi hayatımız için pek zararlıdır. Bu vaziyette tembeller kendilerine teselli bulmakta, kıskançlar çalışanın değerini düşürmek için uğraşmaktadır. Ana babalar okulla birleşerek bu gibi anlayışları giderme yollarını aramalıdır.

B) Öğretim vasıtaları ve öğrencilerce tedariki gerekli bulunan eşya ve araçlar da ailelere tanıtılmalıdır.

C) Ana ve babalara okul binası da gezdirilmeli ve bütün gün çocuklarının içinde çalışıkları çevre tanıtılmalıdır.

II. Temizlik ve sağlık problemi:

A) İlk toplantıların konusunun temizlik ve sağlık olması tabiidir. Pislik ve hastalıkların ilk yayılma yeri helâlardır. Her okulda akar su, hiç değilse her yüz kişi için 10 helâ bulunacak, helâ nispetinde yıkanma muslukları olacak, bu musluklarda sabun bulundurulacaktır. Su, herhangi bir sebeple okula kadar getirilememişse ilk olarak bunun çaresi düşünülecek, noksan helâların tamamlanması için başöğretmen veya müdür resmî yollardan müracaatını yapmakla beraber kâfi ödenek elde edemezse birlik yoluyla bu alanda neler yapmak mümkün olduğunu araştıracaktır. Genel toplantılarda, okula bütün çocuklar temiz geldiği takdirde okulun temiz tutulabileceği, kalabalık yerlerde bulaşıcı hastalıkların daha kolay yayıldığı belirtilerek okul doktorunun veya çocuk velileri arasında doktor varsa onun tasviyesi istenecektir. Her sabah yüzünü sabunla yıkamayı âdet edinmiş kimselerde trahom hastalığının bulunmadığı ana ve babalara anlatılacak, bulunulan yerde sıtma savunmasına okulun ne suretle yardım edebileceği düşünülecek, evlerinde yeter gıda alamıyan çocuklar için millî geleneklerimizden faydalanılarak sıcak öğle yemeği verme işi üzerinde durulacak ve okulda olduğu gibi her yerde içme sularının temizliğine dikkat edilecektir. Öğretmenler velilere çocuğu tanımanın birinci yolunun oğuu sıhhatiyle alâkalanmak olduğunu telkin edeceklerdir. Yüzde kızartılar, ileri derecede solukluk, burun akmaları, göz kızarma ve akmaları, öksürme ve aksırmalar, boğaz iltihapları, baş ve kulak ağrıları, isilikler ve deri kızartıları, yaralar, titreme ile gelen ateşler, vücudun şurasında burasında ağrılar, bulaşıcı hastalıkları; düzgün oturamama, fevri haller, huzursuzluk, mukavemetsizlik, yorgunluğu; dudaklarda ve yanakta, solukluk, gözlerin çürüklüğü, fazla ağır veya hafif oluş, gevşek kaslar, dikkatsizlik, gıda bozukluğunu hatırlatmalıdır. Hastalığın bulaşma devresini geçirmeden çocuğu okula göndermenin diğer çocuklar için ne kadar tehlikeli olduğu konuşulmalı, mümkün olursa bu hastalıkların korunma ve tedavi çareleri hakkında Kızılay'ın, Sağlık Bakanlığının afişlerinden faydalanmalı, sağlık bakımından bütün milletçe kalkınmamızın millî hayat için önemi üzerinde durulmalıdır. Keza okulun silinme, süpürülme, badanalanma vasıta ve imkânlarının artırılmasına, çiçek saksılarının, öğretim araçlarının ve levhalarının temiz ve itinalı bakılmasına, bu hususta okulun gayretinin verimli bir hale gelmesine çalışılmalıdır.

B) Birlikler, evinden okula bir türlü temiz gelemiyen çocukların ev durumu ile de ilgilenir, aileler üzerinde sözle, yazı ile veya çeşitli kaynaklara başvurarak maddî yardımla etki yapmağa çalışır. Haşaratla savaşmanın yolları ve usulleri hakkında ailelerle konuşmalar yapar, haşaratın aşıladığı tehlikeli hastalıkları ailelere anlatır.

Her çocuğun sağlık durumunun fişlerle tesbitine çalışmak da faydalıdır. Bu fişlerde ayrıca çocukların kardeş sayısı, babanın ve ananın sosyal durumu, mesleği ve kazancı, aile efradının sağlık durumu ilh.. tesbit edilebilir.

III. Devam problemi:

Sağlık çalışmalarının hemen arkasından okula devamın temini için işbirliği gelir. Devamsızlığın türlü yerlerde türlü sebepleri üzerinde durulacak, günlük işlerin yapılmamasının verdiği sonuçlar öğretmenler tarafından çocuk babalarına anlatılacaktır. Devam işi sağlanmadıkça yeni okullar açmanın mânası yoktur. İlk okullarda öğretmenler, başöğretmenler okulun giren çocuk sayısı ile çıkan çocuk sayısı arasında mukayeseler yapacaklar, devamın sağlanması için bütün Devlet makamları tarafından alınan tedbirleri anlatacaklar, bu hususta Devletçe yayımlanan rakamları vereceklerdir. Köylerde kız çocuklarının okula gönderilmemesi meselesi sık sık konuşulmalı, okulların kız, oğlan bütün çocuklar için açıldığı, kızların da bilginin nimetlerinden oğlanlar gibi faylanma hakları olduğu, ana ve babaların bu hakkı onlardan almağa yetkili olmadıkları, kızları ve oğlanları bu tarzda ayırmanın, inkılâplar yapmış milletimiz için bir ayıp teşkil ettiği belirtilmelidir. Devamsızlık hastalıktan, iş görme mecburiyetinden veya yoksulluktan, ayâklıktan, kirkudan... ileri geldiğine göre birlikler ailelerle temas çareleri arayarak giderici tedbirleri bulurlar.

IV. Öğrencilerin beden eğitim problemi:

A) Şehir ve kasabalarda mecburi öğrenim çağındaki çocuklara oyun yerlerinin sağlanması, okul - aile birliklerinin, üzerinde devamlı olarak duracakları işlerdendir. Köylerde okulun oyun alanından köy gençlerinin de faydalanmaları teşvik edilmelidir. Okullarca yapılacak gezintilere istiyen ana ve babaların gelmesi bu gezintilerin faydalarını genişletip sevincini artırabilir.

B) Birlikler hafta tatili ile büyük tatillerde gezintiler, geziler ve kamplar tertip etmeğe,

C) Cimnastik ve spor bayramları hazırlamağa da çalışırlar.

V. Fikir eğitimi problemi:

Okulun üzerine aldığı başlıca ödevlerden

biri olan çocuklara bilgi ve maharet kazandırma ve bu sırada onların fikirlerini işletme işi, bilhassa ailelerin devamlı yardımiyle gerçekleşebilir. Bunun için;

a) Toplantılarda bu problemin çeşitli cepheleri üzerinde durulur, konferanslar tertiplenir;

b) Aile ve ev durumu çalışmaya elverişli olmıyan çocukların okula gelip çalışmaları sağlanır;

c) Dersleri geri kalan çocukları ayrıca yetiştirecek tedbirler alınır;

d) Öğrenciler için evlere de kitap verebilecek şekilde kitaplıklar kurulur.

Kız Enstitülerinde annelerin okulla alâkalandırılmaları birliklerin belli başlı ödevleridir. Enstitüler, mensuplarına bir kadın mesleği vermek için olduğu kadar evlerimizin içini düzenlemek, kadınlarımızın ucuz ve temiz giyinişlerini sağlamak, çocuk bakımını tıbbın telkinlerine göre tertiplemek için kurulmuş ve muvaffak olmuş okullardır. Erkek orta sanat okulları ile sanat enstitüleri de memleket kalkınmasında esaslı rol sahibidirler. Orta ticaret okulları ile liseleri, dersanelerde verilmesi gerekli klâsik bilgilerle yetinmeyip mahallin iktisadi hayatına atmamiyle girmeğe ve hayatın canlı bir uzvu olmağa çalıştıkları için muvaffak olmaktadırlar. İlk ve orta okullar, liseler, bütün meslek okulları, öğretimlerine, bulundukları yeri incelemekle başlıyacaklar, bulundukları yerin ihtiyaçlarına cevap vereceklerdir. Bu yönden de bütün okullarımız daha fazla halkın okulu olmak, mecburi öğretimi daha çok gerçekleştirmek, her derecedeki okullarda ve her mânada öğrenci kayıplarını daha fazla önlemek, hayatımızın reel şartlarını daha iyi tanıyıp onlara daha derin bir surette cevap vermek durumundadırlar. Çevresiyle ilgilenmiyen okulun görevini yapmaktan aciz kalacağına şüphe yoktur. Okul - aile birlikleri bu ilgilerin meydana getireceği tabiî kurumlardandır.

VI. Duygu eğitimi problemi:

a) Birlikler arasıra okul içi ve dışında törenler, müsamereler, temsiller tertiplemek,

b) Resim ve müzik çalışmaları için imkân hazırlamak, korolar ve sergiler meydana getirmek suretiyle bu problem üzerinde çalışırlar.

VII. Ahlâk eğitimi problemi:

Birlik toplantılarında meselâ disiplin kurulu kararlarından bahsetmek, çocuklarda ne gibi kusurlarla nasıl mücadele edildiği hakkında bir fikir verebilir. Analarla babaların çoğu, çocuklarının masumluğuna inanmışlardır. Yaşları göz önüne getirilince, şüphesiz, çocuklar masumdurlar. Fakat tek tek o kadar iyi olan çocuklar, bilhassa kalabalık okullarda birleştikleri zaman, önceden düşünülemiyecek kadar aşırı hareketlerde bulunabilirler. Öğretmenler, hareketlerin sebepleri üstünde duran meslek adamı oldukları için bu meseleleri sükûnetle mütalâa ederler. Fakat çocuğunun kabahatini öğrenen babanın hiddeti, onun masumluğuna inanışı nispetinde derin olur ve hiddeti dayak takbeder. Bütün birliklerde sık sık konuşulması lâzım gelen şey, dayağın kaldırılması olmalıdır. Dayağın, döğenin hiddetini yatıştırmaktan başka bir faydası yoktur. Döğüleni ise şerefsizliğe, küçüklüğe ve intikam duygusuna düşürür; bilhassa yalana sevkeder. Dayaktan korkan çocuk, yaşının, mizacının, çevresinin ilcasiyle düştüğü hatayı gizlemek için çareler arar; fakat yaptığının kötülüğü üzerinde düşünemez; çocuğun aklı iyilik lehine kazanılmış değildir. Hiddetin diğer bir görünüş şekli de küfür ve kötü sözdür ki buna da dayağın başka türlüsü demek hata olmaz. Küfür ve kötü sözle de mücadele bütün öğretmenlerle ana ve çocukların konusu olmalıdır.

Bunlardan başka çocuk alışkanlıkları, korkuları ve kıskançlıkları vesaire okul - aile birliklerinde konuşulur. Bu konuşmalara ana ve babalar da kendi tecrübelerini getirirler. Dikkat edilecek nokta çocukta iyi hallerin çoğalmasını teşvik etmek ve sağlamaktır. Öğretmenler çocuğu heyecanları, arkadaşları, okuldaki muvaffakiyeti, zihni kabiliyetleri, genel istidatları, alâkaları, ileri gidişleri ve geri kalışları bakımından da tanımaya çalışırlar. Genel toplantılarda bu gibi meselelerden ancak herkesi ilgilendiren cihetler konuşulabilir. Her çocuğun özel durumu ana ve babalarla tek tek görüşüldüğü zamana bırakılacak, bu sırada öğretmen ana ve babanın çocuk hakkındaki görüşlerini öğrenmeğe çalışacak, kendi görüşlerini de büyük bir dikkatle ve onları herhangi bir şekilde ümitsizliğe düşürmeden kısaca söyliyecektir. Bütün konuşmalar ve muameleler karşılıklı bir saygı ve itimat havası içinde ilerlemeli ve öğretmen kendisi çok söylemekten ziyade ana ve babaya söyleme imkânı bırakmalıdır. Çocuk hakkında uygulanacak tedbirler için onların da yardımı sağlanmalıdır. Menfi hallerin ve güçlüklerin konuşulmasından ziyade çocuğun gelişiminin müspet tarafları üzerinde durulmalıdır.Esasen okulda her şey çocuğun müspet ilerlemesini sağlamak içindir. Millî eğitimimiz de bir samimilik ve teşebbüs eğitimi olacaktır.

Köy okullarında ana ve babaların emeği her fırsat düştükçe zikredilmeli, okulun taşını taşımış, duvarlarını, çatısını, kapısını yapmış babalarla sîvasî ve badanası için uğraşmış analarının emekleri tekrar edilmeli, okul çevresi onlar için sevilir bir hale getirilip kendileri oraya davet edilmeli, iyi havalarda, köylünün işi olmadığı zamanlarda çocuklara şiirle okutulup şarkılar söylettikten sonra bir de ana ve babalarının işleri üzerine problemler, meselâ bir hesap maçı yaptırılmalı, bir mektup yazdırılmalıdır. Bugün halk ile birleşerek köye su getirmiş, küçük bataklıklar kurutmuş, köy çamaşırlığını v. s. yi yapmış, meslegimizin şerefi, birçok ilk okul öğretmenlerimiz vardır. Ahlâk eğitimi bahsinde öğrencilerin:

a) Serbest okuyacakları kitaplar, seyredecekleri filmler,

b) Meselâ kahvehane gibi gitmeleri uygun olmıyan yerlerle gidebimeleri için hazırlanacak yerler,

c) Süs, fazla para sarfı, gösteriş düşkünlükleri, soysopla öğünme, saygısızlık gibi kötü temayülleri üzerinde de durulur.

VIII. Sosyal eğitim problemi:

Birlikler okulun öğrencileri arasında yardımlaşmağı sağlama gayretini kuvvetle destekler. Bunun için:

a) Gıda almağa muhtaç öğrencilere hiç olmazsa sıcak öğle yemeği sağlanır.

b) Giyeceğe, öğretim araçlarına muhtaç çocukların ihtiyaçları imkâna göre giderilir.

c) Okul binasının ve öğretim araçlarının eksiği imkâna göre tamamlanmağa çalışılır.

d) Okul kooperatifleri yasasına göre okuldaki faaliyet bilhassa desteklenir.

e) Memleketin türlü sosyal yardım kurumlarına mümkün yardımlarda bulunulur.

Yukarda bahsedilen problemler tamamiyle misal mahiyetindedir. Verilen sağlıklardan bir kısmının herhangi bir çevrede uygulanamıyacağı, her yerde bu iş için yeter alâka toplanamanın mümkün olmadığı, hattâ bu nevi çalışmaların «hayalî» olduğu leri sürülebilir. Şu cihetî söylemek lâzımdır ki her yerde yapılması gerekli işleri öğretmen ve müdürlerin tecrübe ve alâkaları tâyin edecektir. Bugün okulla aile münasebetlerini pek uyanık şekilde ileri götürmeğe muvafık olmuş öğretmenlerimizle müdürlerimiz vardır. Öğretmenlerden, okul ve millî eğitim müdürlerinden istenen, yapılabilecek olanı yapmaktır. Okul ve çocuk meseleleri o kadar mühim ve insanî meselelerdir ki ona kimin tarafından dokunulursa dokunulsun arkasından geniş bir iş ve çalışma akını gelecektir.

Yukarda sayılan problemlerle buna benzer problemlerin çözülmesi için birlik yönetim kurulu ihtiyaca göre, ailelerle - okulun temasını:

a) Genel kurul,

b) Bir döneme devam eden öğrencilerin aile kurulu,

c) Bir sınıfa deram eden öğrencilerin aile kurulu,

c) Bir sınıfa devam eden öğrencilerin aile kurulu

toplantılariyle sağlar.

Ayrıca ailelerin tek tek sınıfların sorumlu öğretmenleri ile temasa gelmeleri de sağlanır.

Okul - aile birlikleri başkanları arada sırada mahallindeki millî eğitim müdür veya temsilcisinin başkanlığında toplanarak birlikler arasında da birlik meydana gelmesine çalışırlar.

Birlikler, okulu yapmakta olduğu işler üzerinde desteklemeyi iş edinip onu güç duruma sokacak kararlar vermekten, tamamiyle eğitsel olan amaca siyaset karıştırmaktan çekinirler.

NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜ 18/XII/1946
Sayı: 83/16435 ÖZET:

1778

«Türk dil bilgisi» adlı eser h.

Ahmet Cevat Dilemre tarafından hazırlanan ve 500 kuruş fiyatla yayınevlerinden ve İstanbul'da Hilmi Kitabevinden temin edilebilecek olan «Türk dil bilgisi» adlı kitabın Lise ve bu derecedeki okullara, başvurulacak kitap olarak tavsiyesi uygun görülmüştür.

İlgililere bildirilmesini rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı a.

A. Ö. *B. Kadırgan*

NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜ 18/XII/1946
Sayı: 83/16436 ÖZET:

1779

Gökyüzü haritası h.

İstanbul Üniversitesi bilim yardımcılarından Dr. Gleissberg tarafından hazırlanan ve 75 kuruş fiyatla İstanbul'da Üniversite Kitabevinde satılmakta olan gökyüzü haritasının lise fen ve edebiyat kollariyle öğretmen okulları ve köy enstitüleri için yardımcı kitap olarak tavsiyesi uygun görülmüştür.

İlgililere tebliğini rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı a.

A. Ö. *B. Kadırgan*

KIZ TEKNİK ÖĞRETİM MÜDÜRLÜĞÜ 20/XII/1946
Sayı: 34428 ÖZET:

1780

Yemek ocaklarının kullanılması h.

390 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan 1684 sıra numaralı tamim gereğince kız enstitüleriyle akşam kız sanat okullarına Ankara Birinci Erkek Sanat Enstitüsünden gönderilen mutfak ocaklarına hemen ihtiyaç varsa kullanılmasında bir sakınca yoktur.

Gereğine göre hareket edilmesini rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı a.

N. B. *R. Uzel*

KIZ TEKNİK ÖĞRETİM MÜDÜRLÜĞÜ 23/XII/1946
Sayı: 34848 ÖZET:

1781

Olgunlaşma Enstitüsünde teşhir edilmek üzere gönderilecek işler h.

Kız Teknik Öğretim okullarında yapılan çeşitli işlerden okulları tanıtmak maksadiyle teşhire değer olanlarının İstanbul'daki Kız Teknik Öğretim Daimî Sergisinde teşhir edilmesi uygun görülmüş ve bu hususta İstanbul'da Beyoğlunda Kız Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüsü Müdürlüğüne gerekli emir verilmiştir.

Bu Enstitü Müdürlüğünce okullarımıza yazı ile müracaat edilerek en çok 15—20 gün süre ile teşhir olunup derhal iade edilmek üzere işler istenecektir.

Müracaat vaki olduğunda, gereğinin tezelden yapılarak yazışmalara meydan verilmemesini rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı a.

N. B. ***R. Uzel***

İLK OKUL ÖĞRETMENLERİ YAPI SANDIĞI 2/XII/1946
[Sayı: 4/5771 ÖZET:

1782

Sandık evlerine yerleştirilecek ortaklarla yapılacak kira sözleşmeleri h.

İlk Okul Öğretmenleri Yapı Sandığı İlce Kurulu Başkanlığına

27 mayıs 1946 tarih ve 4.1760 sayılı genelgeye ektir: (*)

Sandık evlerine yerleştirilmiş bulunup ta sözleşme süreleri sona eren veya yeniden yerleştirilen kiracı ortaklarla yapılacak kira sözleşmeleri özel şartlarında;

a) 4 üncü maddedeki «özel idarece tahakkuk ettirilecek bütün vergiler» kaydının kaldırılması,

b) 9 uncu madde olarak: (Bu sözleşmede tesbit edilen kira bedeli geçici olup eve tadilât komisyonunca veya yetkili makamlarca tahakkuk ettirilecek kira bedeli esas tutulmak suretiyle Sandık Yönetim Kurulunun yeniden tayin edeceği kira bedelini ödemeği kiracı şimdiden kabul ve taahhüt eder.) Hükmünün eklenmesi.

Suretiyle değişiklik yapılması uygun görülmüştür.

Gereğince işlem yapılmasını rica ederiz.

İlk Okul Öğretmenleri Yapı Sandığı Müdürlüğü

M. Aydın *H. Oruç*

(*) Sandık Genelgeler Dergisi II. sayfa 54 de yayımlanmıştır.

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

ANKARA — MİLLİ EĞİTİM BASIMEVİ